

Egy jószágjárványnak kellene elszabadulnia

Lipcsei Márta *Improvizáció* című verseskönyve, amely a budapesti Hungarovox Kiadó gondozásában jelent meg, a költő 17. kötete, nemrégiben mutatták be Nagyváradon. A szerző beszélgetőpartnere **Dénes László**, lapunk főmunkatársa volt, helyszíne a Szent László Egyesület székhelye. Az élete nagy részében fizikatanárként dolgozó költő gondolati lírája kapcsán szó esett az őt foglalkoztató témákról, az elmúlásról, az idő folytonos sodrásáról, kreativitási folyamatról, természettudomány és irodalom közötti összefüggésekről.

Első verseskötete, a *Csillagközi utazás* 1997-ben, 54 éves korában jelent meg. Köteteinek mintegy felét a Hungarovox adta ki. A Covid-járvány

idején három verseskötetre való anyagot (*Vírusrózsa*, 2022, *Lélegző nyugalom*, 2022, *Improvizáció*, 2023) írt Lipcsei Márta. Úgy érzi, kiürült a lelke, elfáradt, pihennie kell, és menni kell tovább, előre, bár számára az előre a vég felé vezető út. Hozzáfűzte: 81 éves korában nem a halál aggasztja, hanem hogy itt kell hagynia e gyönyörű teremtett világot, hiszen minden fűszál maga egy csoda. Sok verset olvas. Szereti Faludy György költészetét. Érdeklí továbbá az is, miként látják a valóságot a kortárs költők. A művész saját magán keresztül szűri meg a dolgokat, a különféle témákat.

Lipcsei Márta megjegyezte: az emberiség semmit nem tanul a saját butaságaiból, gondoljunk csak a háborúkra,

a járvány megjelenésére, ami sokakat meghökkentett. Szóba került a megismerés, önmegismerés fontossága. A megismerés folyamata születésünktől kezdve történik. Érdekes az is, ahogyan rálépünk az önmegismerés lépcsőfokaira. A művészek önmagukból adnak a kreativitás pillanataiban. A kötet címevel kapcsolatban ekként fogalmazott: a zene után talán a költészet nyelve a legérzékenyebb. Az improvizáció rövid idő alatt megvalósuló maximális kreativitás, amely magában hordozza az egyén önismeretének igaz pillanatait. Ez minden művészeti ágra érvényes, és eljutva a közönséghez, pillanatnyi rezonanciaállapotot idézhet elő, mely az érzékszerveken keresztül a lélekig hatol. Az improvizációnál rövid ideig tart a kreativitási folyamat. A váradi költőnő az idő mibenlétéről is elmélkedett, az idő folytonos sodrásáról és az ún. diszkrét időről. Ha például szerelmesek vagyunk, ha gyászolunk, ha haldoklunk, minden pillanat számít.

Az elmúlás témája nemcsak az *Improvizációban* található meg, a *Vírusrózsában* is markánsan jelenik meg a halál motívuma. Egy jóságjár-

ványnak kellene elszabadulnia – ez lenne a *Vírusrózsa* úgymond gyerekes megoldása, jegyezte meg. Elmondta: a verseket mintha fentről diktálta volna neki valaki, nagyon érdekes volt, amikor ilyen energiaállapotba került.

Azért kezdett el írni, mert kevés olyan költő van, aki annyi természettudományos ismerettel rendelkezik, mint ő. Márpedig szükség van a természettudományos ismeretekre. Példaként hozta fel Nemes Nagy Ágneszt, aki nagyon jól fel tudta használni a természettudományt. Leírta versben a kvantumelméletet. Nemes Nagy szerint a vers részecsketermészete a szavak, míg a hullámtermészete a hangulat, amit a vers megteremt.

Lipcsei Márta arról is szólt: ötvenévesen jött rá, hogy költőnek született. Következő, *Aszály* című verseskötetének megjelenése idén várható.

Az író-olvasó találkozón a szerző felolvasott néhány verset az *Improvizációból*, illetve a Hugarovox Kiadó felelős vezetője, Kaiser László költő munkásságáról is beszélt. Az irodalmi délután dedikálással zárult.

Tóth Hajnal